

ΑΦΙΕΡΩΜΑ**Η ΚΡΥΦΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΕΠΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ή η Κρυφή Γοητεία της Πόρνης της Μεσογείου****Επιμέλεια Ανδρέας Παναγιώτου**

Για όσους νεοέλληνες ιθαγενείς (στην Κύπρο ή στην Ελλάδα) μπορούν να διαβάσουν θα είναι καθαρό ότι το ακόλουθο αφιέρωμα όχι μόνο δεν είναι «ανθελληνικό» αλλά αντίθετα ελπίζει να εκφράσει τον κοινό πόνο των ιθαγενών της Ανατολικής Μεσογείου... Και τον αγώνα τους για αξιοπρέπεια. Όσοι θεωρούν ότι η Ιστορική αλήθεια και η κριτική του νεοελληνικού εθνικισμού είναι «ανθελληνισμός» ας μην διαβάσουν αυτό το αφιέρωμα. Δεν θα βρουν παρηγοριά για τη «δυστυχία τους». Ούτε και θα καταλάβουν.

Το αφιέρωμα επικεντρώνεται στη σχέση των Ελληνόφωνων Κυπρίων με τον νεοελληνικό εθνικισμό. Όπως δείχνουν όμως οι εξαιρετικές μελέτες/άρθρα/λογοτεχνία της μετά το 74 γενιάς των Τουρκοκυπρίων διανοουμένων (που είναι βέβαια και αυτοί παιδιά του Μεσονυκτίου της Ανεξαρτησίας) ανάλογες αναλύσεις θα μπορούσε να κάνει κανείς και για τη σχέση των Τουρκόφωνων Κυπρίων με το νεοτουρκικό εθνικισμό. Η τελική σύνθεση παραμένει ακόμα κριμένη σε κάποια χαραμάδα της «νεκρής ζώνης», της Πράσινης Γραμμής.

Ένας Κύπριος μουσικός έθεσε το ζήτημα αρκετά καθαρά σε μια πρόσφατη συνέντευξη: «Είμαστε αδικημένοι από την φύτρα μας», είπε. Όλοι μας ήθελαν και εμείς είμαστε πάντα πολύ λίγοι, μικροί για να τους αντιμετωπίσουμε. Ή ίσως να έπρεπε να το θέσουμε και λίγο διαφορετικά: Όχι απλά όλοι ήθελαν αυτό το νησί αλλά τα τελευταία 100 χρόνια έχουν αποδυθεί όλοι σε ένα εκπληκτικό αγώνα να μας πείσουν ότι εμείς, οι ιθαγενείς κάτοικοι αυτού του νησιού, δεν πρέπει να θέλουμε να είμαστε εδώ. Έπρεπε και πρέπει να θέλουμε να είμαστε κάπου αλλού - στην Αθήνα, την Άγκυρα, το Λονδίνο, κάπου στην Ευρώπη αλλά όχι εδώ. Έπρεπε και πρέπει, λέει η επίσημη ιδεολογία, να νοιώθουμε Έλληνες, Τούρκοι, Άγγλοι, Φοίνικες... οτιδήποτε εκτός από Κύπριοι. Αυτό είναι ίσως η ύστατη μορφή Ιστορικής αλλοτροίωσης.

Η Μοντέρνα Εποχή ήταν και είναι (για όσους την ζουν ακόμα) μια έκρηξη ρήξης με το παρελθόν. Η αρχή μιας εποχής όπου οι αλυσιδωτές κρίσεις οδηγούν μέσα από την κρυφή δια-λεκτική της Ιστορίας, στην οικοδόμηση ή στην Ελπίδα οικοδόμησης ενός κόσμου βασισμένου στην ελευθερία, την Αυτονομία, την «καλή και ωραία κοινωνία». Ο μοντέρνος άνθρωπος είναι ένας νέος Προμηθέας που κλέβοντας τη φωτιά από τους Θεούς προσπαθεί σαν τον Φάουστ να ζήσει την ανθρώπινη εμπειρία στα ύστατα όρια της. Εμείς τι ζήσαμε;

Η επίσημη Ιστορία επιμένει ότι είμαστε απλά ένα ξεκομμένο μέρος κάποιου έθνους (Ελληνικού, Τουρκικού, Ευρωπαϊκού) που ξέμεινε σ' αυτόν τον βράχο από κάποια λεπτομέρεια της Ιστορίας. Εμείς, λέει η Ιστορία των κρατών, δεν είχαμε μοντέρνα πάθη. Το κέντρο ήταν πάντα κάπου αλλού. Εμείς είμαστε απλά η περιφέρεια, οι ιθαγενείς - μια χριστιανική όαση σε ένα μουσουλμανικό ωκεανό, μόλις 40 μίλια από την Τουρκία ή μια μουσουλμανική μειοψηφία σε ένα Ελληνικό νησί. Όπου και να ανήκεις είσαι ξένος.

Δεν είναι θέμα πατριωτισμού. Έχουν εισαχθεί αρκετοί τόνοι συσκευασμένης εθνικής βλακείας από την Αθήνα και την Άγκυρα για να χρειάζεται και ντόπια παραγωγή. **Είναι θέμα αξιοπρέπειας.**

Απλής, ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Αξιοπρέπειας που σηματοδοτεί η στάση του ανθρώπου που θεωρεί τον εαυτό του ελεύθερο υποκείμενο που δημιουργεί την ιστορία του και όχι δουλοπάροικο που γλείφει τις εξουσίες στην Αθήνα και την Άγκυρα για να τον αναγνωρίσουν. Γιατί η Ιστορία των εισαγόμενων εθνικισμών στην Κύπρο είναι πάνω από όλα η θλιβερή Ιστορία της αναδόμησης της εξουσίας και της κατασκευής υποταχτικών της εθνικής Αποικιοκρατίας. Το είπε χωρίς ντροπή ένας νεοεθνικόφρονας τελευταία: «Προτιμώ να είμαι ο χιλιοστός Έλληνας ποιητής παρά ο δέκατος Κύπριος». Πόσο μίσος γι' αυτό τον τόπο (και για τον εαυτό σου) πρέπει να έχεις για να εκφράζεις τόση δουλοπρέπεια;

Η Κυπριακή εμπειρία είναι μια εξόριστη αλήθεια, μια εμπειρία χωρίς όνομα - είναι η ίδια εμπειρία με την εμπειρία εκατομμυρίων ιθαγενών μέσα και έξω από την Ευρώπη των οποίων η ιστορία, η γλώσσα, οι αγώνες, η ίδια η ύπαρξη βιάστηκαν στο όνομα των μεγάλων Αφηγήσεων των εθνών.

Σήμερα μέσα στην παγκοσμιότητα του Οικουμενικού χωριού (που πρόβλεψε άλλωστε ο Κύπριος φιλόσοφος Ζήνωνας), οι ιθαγενείς πρέπει να διεκδικήσουν τις δικές τους αλήθειες, το δικό τους ιστορικό χρόνο, την αυθεντικότητα της δικιάς τους εμπειρίας ενάντια στην ισοπέδωση και την ομοιογενοποίηση του έθνους-κράτους.

Αυτό το αφιέρωμα είναι μια προσπάθεια διεκδίκησης της μνήμης, της μικρής ιστορίας αυτού του τόπου. Της κρυφής γοητείας του συνδρόμου επιβίωσης και αντίστασης σ' αυτήν την γέφυρα των πολιτισμών. Γιατί η Κύπρος της Μεταμοντέρνας πλέον εποχής δεν είναι ούτε έθνος, ούτε χώρα. Είναι μια πόλη. Μια διχοτομημένη πόλη. Μια νησιώτικη πλουραλιστική πόλη. Και όσες ανοησίες και φασιστικούς κροασμούς και αν εξαπολύουν τα εθνικόφρονα ανθρωπάκια των εθνικών σημαιών, αυτός ο χώρος άντεξε και θα αντέξει. Σαν ενιαίος χώρος με όριο τη θάλασσα. Ένας Έλληνας πολιτικός αποκάλυψε την Κύπρο «πόρνη της Μεσογείου» την δεκαετία του '60. Φυσικά ήταν ένας ανέραστος. Που να καταλάβει την κρυφή γοητεία της εμπειρίας του χώρου, των ιθαγενών, του Μεταμοντέρνου τώρα και αύριο; Γιατί μπορεί την Μοντέρνα εποχή να την περάσαμε υπό σκιάν, αλλά στον Μεταμοντέρνο χώρο-χρόνο της αποσπασματικής ολότητας, της απο-κεντρωμένης εμπειρίας, της συνύπαρξης των διαφορετικών η εμπειρία των Κύπριων ιθαγενών βρίσκεται ήδη μπροστά απ' τους δεινόσαυρους της άθλιας υποταγής (ακόμα) σε Εκκλησία, κράτος και εθνική σημαία.

Σωστά το μαντέψατε:

Στον μεταμοντέρνο χώρο χρόνο (όπως και στο παρελθόν) οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι είναι αδέρφια - ετεροθαλή.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Τραίνο στην πόλη - Τεύχος 10, Δεκαετία 1990-1999, 1993, Λεμεσός, Κυπριακή Συνείδηση](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_10:hiddencyhistory

Last update: **2025/07/15 13:46**

